

Yritystoiminta

Kuusankosken lukio

Päivi Parkkonen

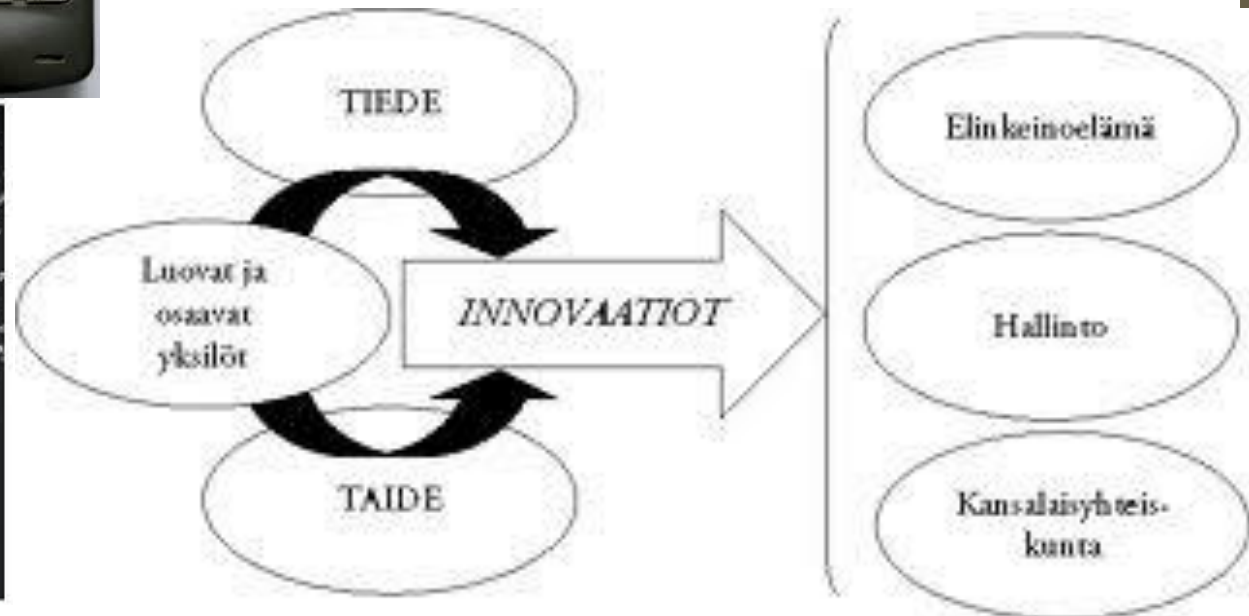
Yrittäjyys Suomessa

Innovaation määritelmä

Innovaatio tarkoittaa kaupallisesti tai yhteiskunnallisesti uudella tavalla hyödynnettyä tietoa ja osaamista.

© 2008, Grant & Starr

Yritystoiminta kansantaloudessa

- Tuottavat hyödykkeet markkinoille
 - Yrittäjä yhdistää tuotannon tekijät
 - Työllistäminen (3/4 palkansaajista)
- Yrityksen talouden kulmakivet:
- MAKSUVALMIUS (kyky maksaa laskut)
 - KANNATTAVUUS (voitto/tappio)
 - VAKAVARAISUUS (oma/vieras pääoma)
- **LIKEVAIHTO** = yrityksen tulot (myytyjen hyödykkeiden arvo)
- **TILIKAUDEN TULOS (VOITTO/TAPPIO)**
- liikevaihto – kulut = voitto/tappio

Yrityksen sidosryhmät/näiden odotukset:

- Omistajat: tuotto, osinko
- Työntekijät: turvallinen työpaikka, palkka (mielekäs työ)
- Alihankkijat: tilauksia, luotettava yhteistyökumppani
- Asiakkaat: kilpailukykyiset hinnat, toimintavarmuus, hyvä palvelu
- Yhteiskunta: vakaa veronmaksaja ja työllistäjä
- Rahoittajat: korkotuotto, luotonmaksu.

Elinkeinovapaus ja sääntely

- 1879 elinkeinovapaus
 - Luvanvaraiset elinkeinot vaativat elinkeinoluvan: apteekki, taksiliikenne, lääkäri, kiinteistönvälitys, sähkölaitteiden asentaminen ym.

Miten yrittäjäksi?

- Oma uusi liikeidea tai toimivan yritysidean jalostaminen
- Yrityksen osto
- Sukupolvenvaihdos
- Liikekumppaniksi toimivaan yritykseen
- Franchising-yrittäjyys

Pk-yritykset

- Työllistävyys
- Erikoistuneille tuotemarkkinoille
- Mukautuvuus, yksilöllisyys, joustavuus
- Uudistajia: uudet tuotteet, tuotantomenetelmät
- Toimivat alihankkijoina

Suurtuotanto

- Suurtuotannon tehokkuus, yksikkökustannukset
 - Massatuotteet
- Kustannustehokkuus
- Henkilökunnan erikoistuminen
- Koneiden tehokas käyttö.
- Säästöt raaka-aineiden hankinnassa
- Riskienhallinta (esim. suhdanneherkkyys)

Yritysmuodot

HENKILÖYRITYKSET (vastuu ja riskit henkilökohtaisesti yrittäjillä)

- Toiminimi, Tmi.
- Avoin yhtiö, Ay.
- Kommandiittiyhtiö, Ky. (vastuullinen ja äänetön yhtiömies)

PÄÄOMAYRITYKSET

- Osakeyhtiö (yksityinen 2500€, julkinen 80 000€), OY.
 - Päätökset yhtiökokouksessa.
 - Operatiivinen johto yrityksen hallituksella ja toimitusjohtajalla.
 - Osakkeenomistajat eivät ole vastuussa yhtiön veloista, riski menettää sijoitettu summa, osinkotuotot.
- Osuuskunta
 - Tuottajien tai kuluttajien muodostama yritys -> osuuskuntakokous yksi ääni/osakas. Jäsenmaksu, voitonjako ostohyvityksinä tai etukuponkeina.
- Francicing-yritys: KONSEPTI, vuokraa ketju-idean.

YRITYSMUODOT

YRITYSMUOTO	PÄÄTÖSVALTA	VASTUU VELOISTA	VOITONJAKO	ESIMERKKIYRITYS
YKSITYINEN TOIMINIMI <small>(ELINKEINON- HARJOITTAJA)</small>	OMISTAJALLA	OMISTAJA KOKO OMAISUUDELLAAN	OMISTAJA	T:MI KATJA SEESLAHTI LEMMIKKIHOITOLA
AVOIN YHTIÖ	KAIKILLA OMISTAJILLA <small>(OMISTAJIA VÄHIN- TÄÄN KAKSI)</small>	KAIKKI OMISTAJAT KOKO OMAISUUDELLAAN	KAIKKI OMISTAJAT	KULJETUS JA KUORMAUS JUDIN
KOMMANDIITTI- YHTIÖ	VASTUUNALAISET YH- TIÖMIEHET	VASTUUNALAISET YHTIÖ- MIEHET	VASTUUNALAISET YHTIÖMIEHET JA ÄÄNETTÖMÄT YHTIÖMIEHET	KONTIOLAHDEN HÖYLÄÄMÖ KY
OSAKEYHTIÖ	OSAKKAAT	OSAKKAAT	OSAKKAAT	KONTIOLAHDEN JÄÄHALLI OY
OSUUSKUNTA	JÄSENET	OSUUSKUNTA TAI JÄSENET JOS OSUUSKUNNAN OMAT VARAT EIVÄT RIITÄ <small>(RIIPPUU SOPIMUKSESTA)</small>	JÄSENILLE BONUK- SINA SUHTEESSA PALVELUJEN OSTAMISEEN	KONTIOENERGIA OSUUS- KUNTA

Yritysten omistus ja talous

- Yksityisyrittäjyys
- Monia valtion omistamia yhtiöitä mm. VR, sekä valtionyhtiöitä (liikelaitoksia) esim. Posti
 - yksityistetty
- Kuntien omistamat liikelaitokset ja osakeyhtiöt palvelevat kuntalaisia esim. liikenne, vesi, sähkö, kaukolämpö
 - Yritysten tavoite tuottaa palvelu
 - Nykyisin tuottovaatimuksia

Yrityksen rahoitus

- Mihin rahaa tarvitaan
 - Käyttöomaisuuteen: koneet, laitteet, toimitilat
 - Käyttöpääoma: perustoiminta, esim. palkat, maksut raaka-aineista, korkomenot, verot, osingot
 - Investoinnit
 - velan maksu ja korot (=eli vieraan pääoman lyhennysmenot)
- Mistä rahaa?
 - Tulorahoitus: myyntitulot, muut maksut
 - Oma pääoma: omistajien sijoitukset yritykseen (vakavaraisuus)
 - Suora sijoitus tai jakamaton liikevoitto
 - Vieras pääoma: 1. pankit, 2. vakuutusyhtiöt, 3. valtion erityisluottolaitokset (Finnvera, Tekes, Sitra), 4. pääomasijoittajat (riskiraha lupaaville kasvuyrityksille)
 - Avustukset: valtio, kunnat esim. TE-keskus, työvoimatoimisto